Dzisiejszy numer zawiera 6 stron — Cena pojedyńczego egzemplarza 40 fenigów.

№ 64. — SOSNOWIEC, niedziela dnia 14 marca 1920 roku. — Rok XV.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. — Wychodzi codziennie w godzinach rannych.

PRZEDPŁATA. Wraz z Kur. Przem. Handl. Rzemieślniczym kwartalnie marek 24.50 dla miejscowych; dla za miejscowych prenumeratorów kwartalnie mk. 28 50 Miesięcznie dla miejscowych 8.50, dla zamiejscowych 9 50, za odnoszenie do domu mk. 1.50 Pocztą w Królestwie mk. 28.50 kwartalnie.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 4, w tekście Mk. 5, po tekście — reklamy Mk. 2. Nekrologi Mk. 2, Zwyczajne Mk. 1,50. Drobne 30 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 2.

Adres Redakcji i Administracji. SOSNOWIEC, ul. Dęblińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej ra —

Kierownik Literacki J. MACIEJOWSKI.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12—2 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Centralna Administracja Ogłoszeń Polskiej Prasy prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1.

ś. † p.

KAZIMIERZ GRABKOWSKI

Sztygar powierzchni „Hr. Renard",
zmarł dnia 13 b. m.

Tracąc w zmarłym sumiennego, prawego pracownika wyrażamy cześć Jego pamięci

ZARZĄD
T WA HR RENARD".

2682

Teatr Zimowy

SOSNOWIEC — W środę, dnia 17 marca — SOSNOWIEC

tylko jedno przedstawienie dla publiczności

Ruchomy Teatr Żołnierza

w zespole artyst. Teatrów Warszawskich, pod reżyserją Antoniego Siemaszki

Zaręczyny pod kulami

sztuka w 1 akc. S. Kiedrzyńskiego.

Cz. Kabaretowo-koncertowa | MARJONETKI BOLSZEWICKIE — Łukasza Roboty.

Szczegóły w programach. — Połowa dochodu na rzecz plebiscytu.

Bilety wcześniej nabywać można w kasie dziennej teatru H. Czarneckiego.

Lotny Kabaret

W niedzielę artyści sceny miejscowej urządzają na plebiscyt Kabaret lotny o godz. 11 rano w Cukierni Warszawskiej, o godz. 2 po poł w restauracji „Victorja".

Udział pierwszorzędnych sił. — **Wejście bezpłatne.**

Związek Artystów scen polskich ze względu na wzniosły cel — prosi Sz. PUBLICZNOSC o jaknajliczniejsze przybycie. —

2665

Resursa Miejscowa.

DZIŚ! — DĄBROWA. — DZIŚ!

Śmiech. — Humor. — Satyra. — Taniec

W wykonaniu ulubieńców Teatrów Warszawskich.

Całkowita Zmiana Programu

Najnowszy repertuar aktualno satyryczny wykonają:

Część dochodu na plebiscyt.

Halszka Grimali wodewilistka teatru „Argus" — **Iza Varna** primabalerina teatru „Sfinks" — **Henio Domański** humorysta kuplecista, wirtuoz na ustnej harmonijce art. t. „Momus" i „Argus"

Wł. Lin piosenki polityczno satyr. art. t. „Miraż" — **S. Michałowski** recytator-monologista art. teatru „Miraż" i „Argus" — **W. Jaworski** b. dyryg. oper. lwowskiej przy fortepianie.

Początek o godzinie 8 wieczorem, bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Pietrzaka.

2261

Bardzo ważne dla Pań z Zagłębia.

Zawiadamiam Szanowne Panie z Zagłębia, że udało mi się otrzymać najnowsze modele i żurnale mód z

AMERYKI, LONDYNU i PARYŻA

Do tego zaangażowałem pierwszorzędne siły krawieckie. Cała praca, która zostaje wykonana punktualnie i elegancko pod każdym względem, znajduje się pod osobistym kierunkiem pierwszorzędnego — długoletniego majstra krawieckiego —

CH. APFELBAUMA W SOSNOWCU

ULICA MODRZEJOWSKA 15,
I. piętro front.

2674

KINO **Zacisze** w Sosnowcu.

Dziś i dni następne

Wszechświatowa Sensacja! Oczekiwana i wielkim kosztem sprowadzona sensacyjna serja „Judeks" z dniem dzisiejszym ukaże się na ekranie w pierwszym swoim epizodzie p. t.:

Dziś i dni następne

Tajemniczy cień

Słynnej wytworni Gaumont w Paryżu z najznakomitszym artystą francuskim **René Cresté** porywającymi swoją grą i młodzież i dorosłych.

Początek punktualnie o 5 pp., w niedzielę o 4, ostatni seans 8 m. 40.

Rozkwit Górnego Śląska ściśle związany z Polską.

Że Polska ma niezaprzeczone prawa do G. Śląska świadczą o tem słowa samych niemców. W memorjale Izby handlowej i Towarzystwa górniczo-hutniczego w Katowicach, wystosowanym w roku 1914 do Bethmana-Hollwega, czytamy tam co następuje:

„Przy niedogodnym położeniu górnośląskiego obwodu przemysłowego Polska pozostanie dla jego rozwoju gospodarczego przyszłości nadzwyczajnie ważnym, a nawet można powiedzieć niezastąpionym czynnikiem. O ileby kraj polski nie miał być przez dłuższy czas wykorzystanym przez G. Śląsk, to przemysł Śląski musiałby utknąć (stocken).

Tak mówi v. Steefasius i Williger. Upadek przemysłu śląskiego, to upadek miast, zubożenie całego kraju i jego ludności. Przyszłość G. Śląska leży zatem jedynie w zjednoczeniu z Polską. Górny Śląsk w połączeniu z niemcami zostanie zupełnie odcięty od tego rynku zbytu swej produkcji, którym jest wschód. Jak twierdzi dr. Bonikowsky w publikacjach swoich zacięty Niemiec i hakatysta, że krajowe rynki zbytu nie przedstawiają dla G. Śląska wielkich widoków wobec konieczności długich komunikacji lądowych, wskutek czego okręgi przemysłowe niemieckie przedstawiają dla G. Śląska wielką konkurencję. Jedyny rynek zbytu, jak twierdzi dr. Bonikowsky, o wielkim znaczeniu to Wschód. Z powyższego wynika, że przemysł górnośląski nie ma czego szukać na zachodzie. Jedynym naturalnym rynkiem zbytu (Absatzgebiet) dla niego to najbliższy Wschód t. j. Polska. Wiadomo jest, że kopalnie rudy na G. Śląsku wyczerpują się z roku na rok. Jeszcze w r. 1885 produkcja wynosiła 756.000 ton w roku 1900 już 406.000 ton, a w roku 1913 tylko 138.000 ton. Produkcja hut górnośląskich z tego powodu stale się obniża, ponieważ dowóz rud żelaznych z zagranicy jest bardzo utrudniony. Przemysł górnośląski jest zmuszony, zaopatrywać się w rudę żelazną z Polski. Stanowisko to znów potwierdza wyżej wymieniony memorjał przemysłowców niemieckich w słowach: „Dla całego niemieckiego życia ekonomicznego byłoby rzeczą nadzwyczaj ważną, gdyby były przyłączone do Rzeszy niemieckiej przynajmniej tereny graniczące z G. Śląskiem. Gdyby jednak nie było to do uskutecznienia możliwem, należałoby przynajmniej zabezpieczyć sprowadzenie z Polski różnych niezbędnych surowców. Polska posiada bowiem bardzo wielkie ilości rud żelaznych, mianowicie 300—600 miljonów tonn. Roczne wydobycie rud wynosiło aż do wojny tylko około 30.000 tonn. Górnośląskie huty korzystając z okupacji b. Królestwa Polskiego przez wojska niemieckie korzystały w czasie wojny bardzo obficie i rudy z polskiej. Założono w Katowicach Towarzystwo zużytkowania rud: wywiozło z Polski rudy żelaznej do hut górnośląskich w r. 1916 200.000 ton, a w roku 1917 250.000 tonn. Przyszłość więc hut górnośląskich jest zupełnie zależną od rud polskich. Czytamy jeszcze w memorjale przemysłowców niemieckich, że żaden okręg hutniczy nie ma tyle do zwalczania trudności, co górnośląski, Przeważną część swego zapotrzebowania musiał Górny Śląsk pokrywawać za granicą. Fakt ten dla przemysłu żelaznego G. Śląska jest nader niekorzystny z dwóch względów, po pierwsze surowce zagraniczne z powodu swej dalekiej odległości są za drogie, a powtóre zależność od zagranicy wpływa ujemnie na intensywność i wydajność pracy. To są stwierdzenia niemieckie. Czytelnik przekona się zupełnie, że jedynie przyszłość swoją G. Śląsk ugruntować może w połączeniu z Polską. Z tego wynika, że całe życie gospodarcze rozwój i rozkwit G. Śląska jest ściśle związany z Polską.

Porządki w Ministerstwie Rolnictwa.

Jeden z dzierżawców majątku państwowego Jasieniec Solecki w ziemi Radomskiej, zawarł kontrakt 6-letni na dzierżawę z Zarządem Okręgowym Dóbr Państwowych w Radomu, opłacił stempel od kontraktu i otrzymał od naczelnika okręgu p. Warzyckiego oficjalne zaświadczenie na piśmie z wyszczególnieniem wszystkich warunków dzierżawy i wysokości kaucji i tenuty. Działo się to 11 grudnia 1919 r.

W dniu 13 lutego 1920 r. otrzymał ów dzierżawca telegraficzne wezwanie od naczelnika Okręgu Radomskiego do natychmiastowego objęcia wydzierżawionego majątku, lecz gdy stawił się w Radomiu nikt nie mógł wprowadzić go w posiadanie dzierżawy, gdyż naczelnik Okręgu wyjechał na kilkanaście dni i niewiadomo kiedy powróci.

Oprócz tego oznajmiono dzierżawcy że musi podpisać inny kontrakt z podwyższonymi warunkami, nie bacząc na wydane oficjalnie zaświadczenie na jakich warunkach majątek otrzymał w dzierżawę od instytucji państwowej.

Najgorszą stroną medalu w całej tej sprawie jest fakt, iż ów dzierżawca otrzymawszy wezwanie od naczelnika okręgu do objęcia dzierżawy i mając podpisany kontrakt, wysłał całe swoje mienie i inwentarze do majątku, do którego obecnie nie chce go wpuścić funkcjonarjusze Ministerjum Rolnictwa.

Czy nie należałoby zwrócić baczniejszą uwagę na działalność funkcjonarjuszy Ministerstwa Rolnictwa, którzy najwidoczniej kpią sobie z ludzi, narażają ich mienie na zniszczenie i rujnują majątki państwowe.

Groźna sytuacja na kolejach w Radomiu.

Związek Zawodowy Kolejarzy otrzymał następującą depeszę:

„Sytuacja Radomia groźna. Maszyniści, pomocnicy zawiadowców, służba niższa ruchu solidaryzuje się z warsztatowcami ZZK. nie mają bowiem, ubrań, obuwia, dla siebie żon i dzieci i bielizny. Ceny produktów codziennie wzrastają niepomiernie. Niewidzialna ręka kieruje i pcha do czynów rozpaczliwych grożąc ekscesami, jako zemsty aktem nad paskarzami. Agitatorzy korzystają z rozgoryczenia znajdując podatni grunt. Kolejarze zrzekają się podwyżki, która przechodzi do kieszeni paskarzy i spekulantów i ich wzbogaca. Żądają obniżenia cen produktów i normalnej aprowizacji. Zarządzenia rządu związek uważa za konieczne i niezbędne. Nie ma gwarancji zaspokojenia bezpieczeństwa wobec wzburzenia umysłów.

Włościanie a służba folwarczna

Jako ciekawy przyczynek stosunków służby folwarcznej do właścicieli ziemskich a nawet do nowonabywców włościan służyć może fakt niżej podany.

Folwark Białki w ziemi Siedleckiej nabyło w maju 1919 r. siedmiu włościan, obowiązując się aktem rejentalnym dotrzymać służbę do 1 kwietnia 1920 roku.

Gdy w końcu grudnia r. z., stosownie do obowiązującej ustawy, nowi właściciele wymówili służbę fornalom od 1 kwietnia, fornale zaprotestowali, twierdząc, że w żadnym razie folwarku nie opuszczą.

Dodać należy, że fornale niszczą bezkarnie własność swych nowych chlebodawców: podpalają płoty, wycinają drzewa owocowe, a nawet zabierają owce, świnie i kury.

Pismo, wystosowane w tej sprawie do jednej z organizacji rolniczych brzmi jak następuje:

„Właściciele folwarku Białki, gminy Sabnie Sokołowskiego pow. ziemi Siedleckiej, wykazaliśmy służbę służbie folwarcznej w Białkach dnia 9 grudnia 1919 r., będą uwolnieni z dniem 1-go kwietnia 1920 r., a to z powodu, że my folwark Białki kupiliśmy w 7 gospodarzy dnia 16 maja 1919 r. i podzielili my na 7 kolonji i potrzebujem się rozbudować w r. 1920, więc w taki sposób nie będziemy mieli mieszkań. A że my się obowiązali aktem rejentalnym dotrzymać do 1 kwietnia, to te warunki dopełniemy, a po 1 kwietnia b. r. nie możemy się zgodzić taki ciężar trzymać, bo my sami jesteśmy robotnikami i rządcami nad swojem dobrem. Po drugie nie są oni robotnikami a niszczycielami i krzywdzicielami cudzej własności, bo nietylko, że podpalili płoty ale zabrali krowy z obory i świnie i owce i kury, fartuchy u bryczek i powozu oberżnęli, a nawet drzewo owocowe nie może dostoić spokojnie tylko połamali gałęzie i parę nawet ścięli, a resztę ponadcinali i tak się znęcają nad nami, jak się tylko im podoba i mówią, że nigdy nam nie ustąpią.

Strejki i nastroje w stolicy.

Wczoraj o 7-ej rano wybuchł strejk robotników kanalizacji, elektrowni oraz gazowni.

O godz. 11 rano zeszły tramwaje do remizy.

Jednocześnie strajk kolejowy w następujących węzłach: Lublin, Chełm, Skarżysko, Radom, Kielce, Kraków, Nowy Sącz. Strajki warszawskie nie mają nic wspólnego ze strejkami kolejowemi. W niektórych węzłach strajk kolejowy udało się załagodzić, zaś w Lublinie, Krakowie Nowym Sączu trwa dalej.

Z Warszawy pociągi dotąd odchodzą jednakże daje się zauważyć wrzenie wśród kolejarzy.

Dziś w nocy kolejarze węzła warszawskiego mają przedstawić ministrowi kolei cały szereg żądań, w razie nieuwzględnienia których ma wybuchnąć jutro strajk.

Ponieważ z temi strajkami solidaryzują się zecerzy, żadne gazety warszawskie jutro nie wyjdą. Najcharakterystyczniejsze w tym strajku jest, że robotnicy ani kolejarze nie przedstawili żadnych konkretnych żądań. I o strajku nie wiedziały ani P. P. S. ani N. Z. R. ani grupy narodowe ani chrześcijańskie. Jest to akcja typowo bolszewicka komunistyczna, wywołana jakoby w celu poparcia strajku metalowców, istotnie jednakże jest to wywieranie parcia do pokoju z bolszewikami.

Dziś dopiero odbywają się narady w partjach celem przedstawienia swoich postulatów. Niektórzy żądają poprawienia aprowizacji, ale te ruchy więcej noszą charakter sztucznie wywołany agitacją za bolszewickie pieniądze.

Są jednakże duże partje wśród kolejarzy potępiające te wybryki, ale te nie mają odwagi protestować.

Nastrój w stolicy trwożliwy i przygnębiony.

Z wycieczki na Spiż.

Hej! gdyby tak wiecznie młodym być i po naszych górskich wirchach uganiać — życie byłoby jednem pasmem szczęścia.

Tak mogli mówić liczni wycieczkowicze w Orłowej, sąsiedniej Lubowli i ziemi Spiskiej. Przypominam sobie wycieczkę z Krynicy na krótko przed wojną — gdy tylko się minia pas graniczny galicyjski — bije w oczy zamożność gospodarzy na spiskiej ziem — wzorowy porządek i systematyczna uprawa gleby. To też i plon obfity wynagradza sowicie trudy rolnika.

Piękne są te wzgórza karpackie piękna Lubowla z granitowym kościołem i wieloma ruinami zamków rycerskich.

W kwadrat uprawiane i ogrodzone plantacje malin, pomidorów i innych krzewów, z których każdy krzaczek do palika przywiązany, okopany wydaje dużo i wielkich owoców, budzić musi wielki podziw galicjanina, który w swej ojczyźnie widzi na Podkarpaciu pustynie i błędne owce skubiące lichą trawę. Dobytek u słowaków wspaniały— rosłe konie, opasłych wieprzków kilka sztuk różnego wieku — z zabitych wiei tak zw. paprykowana węgierska słonina na kilka palcy gruba.

Lud sam nadzwyczaj serdeczny i miły, starzy lubią gawędzić —a chętnie słuchałbyś ich nockę całą—do rana, jak sabałowych bajek!

W każdej czystej i schludnej chacie poczęstują cię winem lub mlekiem, jeżeli nie gratis to po niebywale niskiej cenie, a i białe pieczywo i w najgorszych czasach się znajdzie. Dlatego też wytężmy ramiona, by przygarnąć naszych słowaków do Polski—uciskani przez tyle lat prze węgrów — obecnie wyzyskiwani przez czechów przysięgną wszyscy jak jeden przy plebiscycie że są polakami i chcą należeć do Polski— a my przygarnijmy ich jak najmilszych do najmłodszych rodaków.

Z Górnego Śląska.

Pełnomocnicy niemieccy dla terenu plebiscytowego G Śląska.

(Tel. wł.).

OPOLE. „Oppelner Nachrichten" dowiadują się, że pełnomocnicy niemieccy dla terenu plebiscytowego G. Śląska, zostali już wyznaczeni. Nazwiska ich i szczegóły o nich bliższe podane będą po potwierdzeniu oficjalnem tej wiadomości.

Nowe sztuczki w agitacji plebisc.

KATOWICE. Sekretarjat polski obrony kresów zachodnich komunikuje: Władze państwowe pruskie na Górnym Śląsku wysyłają do poszczególnych osób urzędowe wezwania do stawienia się w urzędzie „landratury", celem podania tamże szkód, poniesionych przez powstanie polskie.

Jest to próba zwyczajnego oszustwa i przekupstwa plebiscytowego. Władzom niemieckim idzie bowiem jedynie o pozyskanie ludności przez wzbudzenie nadziei, iż w razie pozostania Górnego Śląska przy Prusach nastąpi wypłata znaczniejszych kwot odszkodowania wojennego za straty, poniesione przez ludność niemiecką wskutek powstania polskiego.

Jak wiadomo, podczas powstania na Górnym Śląsku jedynie oddziały niemieckie posiadały artylerję, która celowo pustoszyła obszary, na których odbywały się działania wojenne.

Górny Śląsk pod względem ustawodawczym i finansowym.

WROCŁAW. Biuro Wolffa donosi, że berliński urząd spraw zagranicznych zaprotestował przeciwko twierdzeniu odezwy Komisji koalicyjnej na Górnym Śląsku, jakoby prawa Rzeszy niemieckiej i Prus co do spraw ustawodawczych i finansowych G. Śląska na mocy warunków pokojowych przeszły na komisję plebiscytową. Generał Le Rond uznał protest ten za słuszny i polecił wydrukować w gazecie urzędowej odezwę stosownie poprawioną.

Protest rządu niemieckiego w sprawie sądownictwa na G. Śląsku.

KATOWIGE. Władze okupacyjne postanowiły urządzić w Opolu najwyższą instancję sądową jako zastępstwo za sąd w Lipsku i sąd nadziemiański w Wrocławiu.

Biuro Wolffa donosi, że rząd niemiecki zaprotestował przeciw ustanowieniu wspomnianych sądów, ponieważ sprzeciwia się takie zarządzenie, wedle jego mniemania traktatowi pokojowemu.

Rewolucja w Berlinie.

KATOWICE. (tel. wł.) Nadeszły tu wiadomości z Berlina, że po aresztowaniu zdemaskowanych w robocie kontrrewolucyjnej na rzecz monarchji kap. Pabsta, dr. Kappa i poddaniu kontroli policyjnej literata Schnitzlera oraz szeregu innych osób, akcja kontrrewolucyjna nie ustała. Do istniejącego sprzysiężenia należy wielu oficerów sztabowych wyższych i niższych. Jak się okazuje, po rozplakatowaniu odezwy „do narodu", na dany przez organizatorów powstania znak, garnizon wojskowy z Döberitz miał wyruszyć na Berlin, do niego zaś przyłączyć się miały niektóre oddziały, konsystujące w Berlinie, jako też i straż bezpieczeństwa.

Od dłuższego czasu wśród pewnych sfer wojskowych zauważyć się dały gorączkowe przygotowania, ukrywane dość zręcznie. Oficerowie podejrzani o należenie do spisku monarchistycznego interpelowani o przyczynę niezadowolenia z obecnego stanu rzeczy odpowiadali, że chodzi im o... zmianę składu personalnego niektórych ministerjów i obsadzenie takowych ludźmi fachowymi.

Nastrój jednak w mieście coraz więcej naprężony. Misje wojskowe koalicyjne w Berlinie zwróciły się z prośbą do Min. Wojny o zwiększenie straży wojskowych, strzegących budynki przez nie zajęte. Zarządzono ostre pogotowie. Wieczorem 12 bm. 6000 żołnierzy kontrrewolucjonistów ruszyło na Berlin.

Rewolucja rozpoczęta?

KATOWICE. (tel wł.) Otrzymano tu nieoficjalną wiadomość o wybuchu kontrrewolucji w Berlinie. Na ulicach miasta toczą się podobno walki. Część garnizonów wojskowych okolicznych przeszła na stronę powstańców. Rewoltę wszczęli marynarze, których miano zwolnić ze służby wojskowej. Szczegółów brak.

Rząd berliński przestaje istnieć.

KRAKOW. (PAT.) Wied B. K. podaje doniesienie biura Wolffa z Berlina że wczoraj o godz. 10 przed południem kanclerz Rzeszy wysłał oświadczenie iż dotychczasowy rząd przestaje istnieć. Władza przechodzi na gen. dyr. Kappa który zajmuje kom. Rzeszy i pruskiego prez. min. Na naczelnika wojsk i min. wojny powołano gen. Lüttaitze. Będzie utworzony nowy rząd porządku, wolności i czynu! Zgromadzenie Nar. i pruski sejm będą rozwiązane.

ś. † p.

JAN OZDOBA

Majster brukarski,

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 13 marca r. b. przeżywszy lat 54.

Wyprowadzenie zwłok ze szpitala sieleckiego na cmentarz parafji staro-sieleckiej nastąpi we wtorek 16-go marca o godz. 3-ej i pół po południu. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele parafjalnym dnia następnego o godz. 8-ej rano.

O czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążona w głębokim żalu

2681 **RODZINA.**

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

(P. A. T.).

WARSZAWA, 13.III 1920.

W utarczkach patroli wywiadowczych na północ od Drysny wzięliśmy 18 jeńców. Silne ataki bolszewickie w rejonie Przantek po zaciętej walce odparto zadając przeciwnikowi dotkliwe straty. Na południowy-wschód od Zdziabla odpierając ataki bolszewickie zdobyliśmy 1 karab. masz. W rejonie Ostropola, Starej Sieniawy placówki nasze ogniem karabinowym zmusiły patrole nieprzyjacielskie do wycofania się. Nieprzyjaciel znacznymi siłami zaatakował nasze pozycje na wschód od Starej Uszycy. Po zaciętej walce ataki zostały odparte. Według meldunków Dowództwa zdobycz nasza na Prypeci oprócz dotychczas podanej wynosi 20 motorówek i 20 mniejszych statków parowych. Kilku polskich kolejarzy z Rzeczycy przejechało na naszą stronę na doskonałych parowozach amerykańskich.

Sytuacja Cieszyńska.

(Tel. wł.)

MORAWSKA OSTRAWA. Ludność terenu Karwińskiego wzburzona przeżyła wczoraj straszną noc. Do północy słychać było strzały karabinów ręcznych, maszynowych i rewolwerowe. Polacy według doniesień jednej z gazet, wychodzącej w Mor. Ostrawie, przygotowują się do zajęcia Orłowej, czemu mają jakoby przeszkodzić zmobilizowane okupacyjne wojska francuskie i włoskie. Jeden z żołnierzy francuskich został zabity. Komisja międzysojusznicza na terenie Śląska Cieszyńskiego ogłosiła stan wojenny.

Zarządzenia Min, Kolei.

WARSZAWA. (PAT.) Począwszy od godz 24 w nocy z dnia 14 na 15 bm. ruch pociągami osobowymi na wszystkich linjach kolejowych będzie wstrzymany aż do odwołania; wyjątek stanowią linje główne, na których będzie kursował 1 pociąg na dobę w obydwu kierunkach. Wobec tego M. S. W. po porozumieniu z M, Kolei na czas ten zarządza: 1) Prawo przejazdu koleją przysługuje wyłącznie osobom zaopatrzonym we właściwe poświadczenia (przepustki), Uwaga: Posłowie sejmowi podróżują bez przepustek za okazaniem legitymacji poselskiej. Wojskowi i urzędnicy państw. winni być zaopatrzeni w poświadczenia swej zwierzchności stwierdzające, że podróżują w celach służbowych, 2) Do wydawania poświadczeń dla osób prywatnych są upoważnione organy państw, administracji lokalnej I instancji po stwierdzeniu niezbędności przejazdu; w powiatach, starostwie a w Warszawie i Łodzi komisarze rządowi,

Wzburzenie ludności wzrasta.

WIEDEN. „Neue Freie Presse" donosi z Mor. Ostrawy, że aby zapobiedz krwawym starciom pomiędzy czechami i polakami w Zagłębiu węglowem oddziały wojsk ententy wkroczyły na teren karwiński. W Cieszynie został przez tłum wzburzony jeden z oficerów włoskich znieważony a żołnierz francuski wystrzałem, który padł z tłumu, zabity. W Karwinie zastrzelono jednego z demonstrantów, który chciał rzucić bombę na oficera włoskiego.

Komisja sojusznicza obsadzić zamierza całą linję demarkacyjną wojskiem. Burmistrz Orłowej został przez polaków aresztowany i odstawiony do Krakowa.

10.000 mk na plebiscyt.

OTWOCK. (PAT.) Rada miejska jednogłośnie uchwaliła asygnować z funduszów miejskich na cele plebiscytowe 10 tysięcy marek. W czasie posiedzenia zebrano ofiar dobrowolnych na sumę 2010 mk. Z okazji uchwały magistrat Otwocki wysłał do Naczelnika Państwa depeszę z wyrażaniem hołdu i czci.

Prowokacje dalszego strejku.

WARSZAWA (PAT.) Ministerstwo Aprowizacji komunikuje: W niektórych dziennikach pojawiła się wiadomość nadeszła z Krakowa jakoby powszechne oburzenie kolejarzy wywołała praktyka Rządu, który obiecał nadesłać 20 wagonów mąki jednak ich nie nadesłał powołując się na strejk, Kolejarze żądają natychmiastowego wysłania żywności. Sprawa ta w rzeczywistości przedstawia się jak następuje. Po porozumieniu z prez. m. p. Fedorowiczem minister Aprowizacji zarządził natychmiastowe wysłanie całego pociągu z mąką do Krakowa. Warszawska Dyr. Kol. oświadczyła jednak że wobec strejku kolei w całej Dyr. Krakowskiej Dyr. ta pociągu przyjąć nie może. Aby załadowania nie marnować polecił Min. Aprow. wysłać załadowane już pociągi do Lwowa. W ostatniej jednak chwili wobec wiadomości nie wykluczającej możności zakończenia strejku kolejowego w Krakowie kazał pociąg ten skierować do Sosnowca w nadziei, że niebawem znajdzie się on w miejscu swego pierwotnego przeznia t. j. w Krakowie. Również wysyłki tłuszczów amerykańskich wiezione do rozmaitych stron Małopolski zostały z powodu strejku kolejowego zatrzymane w drodze lub skierowane do Sosnowca.

Zajście w teatrze Krakowskim.

KRAKOW (tel. wł.) Na premjerze dramatu St. Żeromskiego „Ponad śnieg" gdy w ostatnim akcie p. Wysocka w roli właścicielki dworu wypowiedziała znaną kwestję w stosunku do wodza bolszewików: — Nie cierpię waszej rewolucji, waszego proletarjatu i waszych rządów żydowskich! — pewna część publiczności z niekulturalnych warst żydowskich złożona, zareagowała na to hałaśliwie, wrzeszcząc „pfuj", sykając i tupiąc nogami, w zamiarze zerwania przedstawienia, co jednak nie przeszkodziło, że odbyło się ono do końca.

Z Łotewskiej Rady Narodowej.

RYGA. (PAT.) Minister spraw zagranicznych oświadczył na posiedzeniu Rady Narodowej co następuje: Nie mogliśmy dotychczas pertraktować z rządem Sowietów wobec braku dostatecznych gwarancji obecnie jednak kwestja ta jest na czasie. Porozumieliśmy się z Polską co do spraw pokoju całkowicie. Pożądanem jest by więcej państw doszło do porozumienia w tej kwestji. Pokój winien być trwały mamy dowody, że sowiety starają za wszelką cenę podburzać robotników łotewskich przeciw burżuazji, wskutek tego należy przedsięwziąć środki ostrożności. Rząd musi mieć na wszelki wypadek wojsko. Nie może być mowy o całkowitej demobilizacji armji; podczas rokowań stać będziemy na gruncie zasad traktatu wersalskiego.

Demonstracje głodowe w Bawarji.

MONACHJUM. Od kilku dni odbywają się tu olbrzymie protestacyjne manifestacje głodowe. Wczoraj po południu tłumy kobiet mężczyzn i dzieci podniecone proklamacjami rozrzucanemi po mieście z plakatami, na których widniały napisy: „Głodujemy i umieramy z głodu", mimo interwencji policji, wdarły się do śródmieścia i na placu Marjackim oraz przed ratuszem domagały się od Burmistrza chleba. Plac obstawiono policją i karabinami maszynowymi. Demonstracje w mieście trwały jednak do późna w noc i z trudnością tłum rozproszono.

Walka z bezrobociem w Rosji.

MOSKWA. Biorąc pod uwagę, że znaczna liczba robotników w poszukiwaniu lepszych warunków aprowizacyjnych a nawet też w celach spekulacji, samowolnie porzuca zakłady przemysłowe i przenoszą się z miejsca na miejsce, powoduje w ten sposób znaczną przerwę w produkcji i pogarszając ogólne położenie klasy robotniczej, Zjazd Sowietów uważa, że jednem z najbardziej palących zadań sowietów i organizacji robotniczych jest planowa i systematyczna, nieubłagana walka z dezercją w zakresie pracy.

Przeto proponuje się internowanie winnych przed tem wzmiankowanych i osadzenie ich w obozach koncentracyjnych.

Bolszewicy o stracie Mozyrza.

MOSKWA. Komunikat sowiecki Wojska polskie zaczęły ofensywę w kierunku Homla. Po zaciętych walkach oddziały nasze zmuszone były do cofnięcia się z Mozyrza i stacji węzłowej Kolankowice.

Prasa sowiecka pisze o stracie Mozyrza między innemi, że strata ta jest faktem bardzo niekorzystnym dla armji sowieckiej i budzi niepokój o los całego frontu.

Naruszona została linja kolejowa biegnąca wzdłuż frontu z Witebska na Mohylów—Złobin—Mozyrz — Korosteń do Zytomierza i Berdyczowa, a więc linja niesłychanego znaczenia strategicznego. Można sądzić — pisze prasa sowiecka — że koła wojskowe przez ten fakt pragną pokrzyżować rokowania pokojowe i dotrzeć do Dniepru.

W dalszym ciągu prasa alarmuje ludność robotniczą i wzywa je pod broń.

Chcą zawrzeć pokój natychmiast.

PARYZ. W Zurychu otrzymano radjotelegram z Moskwy, oznajmiający, że rządy: rosyjski i ukraiński zawiada-

miają Ententę o swej gotowości przystąpienia do natychmiastowych rokowań pokojowych z Polską.

Nota niemiecka w sprawie wydania jeńców.

BERLIN. (tel. wł.) Pełnomocnik niemiecki wręczył Lloydowi George'owi wczoraj w Londynie notę rządu niemieckiego, w której ten komunikuje, że lista żądanych przez entente przestępców wojennych doręczona została komisarzowi najwyższemu przy sądzie państwowym w Lipsku i w myśl praw o karze dla przestępców wojennych będą oni ukarani. Nota protestuje przeciwko aresztowaniu i sądzeniu przez koalicję niemców, którzy mieszkają na okupowanych terenach niemieckich i żąda, by podobne wypadki się nie powtarzały a aresztowani niemcy stawieni byli przed sądami niemieckimi. Domaga się też nota zwolnienia z obozów jeńców niemieckich obywateli państwa, których zatrzymano z powodu zarzucanych im przestępstw wojennych.

Kronika telegraficzna.

— W biurze odzieżowym we Lwowie skradziono 27,000 mk,

— Do kodeksu karnego u nas wprowadzono karę śmierci,

— Wkrótce zostanie ogłoszony dalszy sekwestr rolny. Sekwestrowi podlegać będzie wszelkie zboże z własności ziemskiej od 25 morgów, właściciele poniżej 25 morgów zachowają dla rządu pierwszeństwo skupu zboża,

— Hawas. Projekt ustawy o wznowieniu stosunków politycznych między Francją a Watykanem został wczoraj złożony w Watykanie.

— Wiele informacji „Petite Parisiene" na czwartek zbiera się gabinet w komplecie, przewidywany jest kryzys ministerjalny, gdyż wszyscy ministrowie mają złożyć swe teki do dyspozycji prezesa gabinetu.

— Dnia 11 bm. o godz. 2 po poł, w drodze na front przybył do Mińska gen. Henrys.

Sprawozdanie kasowe Tow. Opieki nad żołnierzem polskim w Czeladzi

za czas od 1 kwietnia 1919 r. do 1 lutego 1920 r 2671

kładki członkiń	1215.35	Zapomogi dane żołnierzowi	796.10
Wpływ z herbaciarni	5829.10	Utrzymanie herbaciarni	1396 65
Zebrane na rekruta	949 20	Koszta urządzenia bufetu na zabawie	6169,40
„ na święcone	674.35	„ „ św. Wielkanocnych	813.05
Od Związku Młodzieży	167.10	„ „ dwóch kwest ulicznych	326.25
Sprzedaż kwiatka 8 Maja	1355.04	„ pożegnania rekrutów	839.50
„ znaczka w Listopadzie	225 14	„ wysyłki żywności do Rzeszowa	1337.55
Z zabawy w parku	6929.25	„ urządzenia św. Bożego Nar.	1091 90
Drobne wpływy	745.65	Wysłane na ręce p. Paderewskiej na B. K.	1000.00
		Bielizna wysł. na ręce Dr. Starzyńskiego	3091.00
		Różne wydatki	1020.00
		Pozostało w kasie	208.78
	18090.18		18090 18

Wydawca: ANTONI MAZURKIEWICZ. Tłocznia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 1.